

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Cob/77/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119456199
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Zelenák
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:6119456199.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Zelenáka a členiek senátu JUDr. Marty Šašinkovej a JUDr. Ley Gubovej v právnej veci žalobcu: Fusion Systems, s.r.o., so sídlom Klincová 37, 821 08 Bratislava, IČO: 36 804 118, zastúpeného Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ s.r.o., so sídlom Farská 25, 949 01 Nitra, IČO: 36 856 282, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpenému advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 9.490,22 EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 26Cb/29/2020-141 zo dňa 1.3.2022, jednohlasne takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 26Cb/29/2020-141 zo dňa 1.3.2022 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Súd prvej inštancie odvolaním napadnutý rozsudok odôvodnil nasledovne: LeasTip, s.r.o. mala so žalovaným uzatvorenú poisťnú zmluvu č. 053-8016176 z 1. apríla 2012, predmetom ktorej bolo havarijné poistenie súboru nových a ojazdených vozidiel. Žalobca ako leasingový nájomca uzavrel s obchodnou spoločnosťou LeasTip, s.r.o. ako leasingovým prenajímateľom leasingovú zmluvu č. 1430/18 z 2. júla 2018, ktorej predmetom bol leasing motorového vozidla Mazda 3, VIN: XMZBNXXXXMXXXXXX, EČV: Z. XXXTB. V zmysle dodatku č. 1 k leasingovej zmluve je žalobca oprávnený namiesto obchodnej spoločnosti LeasTip, s.r.o. uplatňovať nároky z titulu havarijného poistenia vozidla Mazda 3, EČV: Z. XXXTB. Dňa 19. marca 2019 došlo k poisťnej udalosti, k odcudzeniu vozidla. Predmetnú poisťnú udalosť žalovaný zaevidoval pod č. 9851177868. Listom zo 6. júna 2019 žalovaný oznámil poisťníkovi výpočet výšky poisťného plnenia s odôvodnením, že poisťné plnenie je krátené o 50 % z dôvodu nedostatočného zabezpečenia motorového vozidla pre chýbajúci alarm. Poisťník listom z 15. júla 2019 vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 9.490,22 eur, keďže poisťné plnenie bolo krátené bez právneho dôvodu. Žalobca sa s odôvodnením krátenia poisťného plnenia žalovaným nestotožňuje, keďže v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe súdov platí, že pokiaľ poisťovňa vyžaduje inštaláciu požadovaných zabezpečovacích zariadení pred uzavretím poisťnej zmluvy, má už pri uzatváraní poisťnej zmluvy zisťovať, či táto podmienka je splnená. Rovnako tak dôkazné bremeno v spore zaťažuje žalovaného ako poisťiteľa, že porušenie povinnosti inštalovať alarm do vozidla malo podstatný vplyv na vznik poisťnej udalosti, resp. že ak by vozidlo bolo zabezpečené aj autoalarmom, tak by k jeho odcudzeniu nedošlo. Žalobca k žalobe pripojil poisťnú zmluvu č. 053-8016176 uzavretú medzi žalovaným a obchodnou spoločnosťou LeasTip, s.r.o., dodatok č. 1 z 8. júla 2019 k leasingovej zmluve z 2. júla 2018, č. 1430/18, zaradenie motorového vozidla Mazda 3 do súboru poistených motorových vozidiel, osvedčenie o evidencii motorového vozidla Z. XXXTB, oznámenie žalovaného o poisťnom plnení zo 7. júna 2019, výzva žalobcu na zaplatenie z 15. júla 2019 a rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zo 17. decembra

2015, sp. zn. 8Cb/25/2014. K výške uplatneného nároku žalovaný uviedol, že poistený porušil poistnú zmluvu, keď sa v čase opustenia motorového vozidla v ňom nachádzali doklady, čo je porušením článku IV. ods. 13 poistnej zmluvy. Predmetné porušenie povinnosti okrem iného vyplynulo z rozhodnutia v trestnom konaní. Žalovaný poukázal na to, že poistený porušil aj ďalšiu povinnosť vyplývajúcu z poistnej zmluvy, keď motorové vozidlo bolo zabezpečené len zamknutými dvermi a zapnutým imobilizérom, avšak nebolo zabezpečené podľa článku II. ods. 1.4 písm. b/ poistnej zmluvy, čo zakladalo právo žalovaného krátiť poistné plnenie na max. 50 % v zmysle článku III. ods. 8. Pre rozhodovanú vec je podľa žalobcu podstatné to, že k odcudzeniu vozidla došlo, pričom skutočnosť, či sa v odcudzenom vozidle nachádzali alebo nenachádzali doklady od vozidla, žiadnym spôsobom neovplyvnilo samotný vznik poistnej udalosti a ani to že by spôsobilo zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti a ani to nespôsobilo obtiaže pri šetrení poisťovne. Žalovaný mal mať podľa žalobcu vedomosť o tom, že motorové vozidlo je vybavené len imobilizérom. Napriek tomu žalovaný zaradil vozidlo pod poistnú zmluvu č. 053-8016176 a teda poistil vozidlo s výbavou imobilizérom ako dostatočnou výbavou. Žalovaný sa preto nemôže zbaviť povinnosti poskytnúť poistné plnenie v celom rozsahu a uplatňovať ustanovenia zmluvy o nesplnení povinností poistníka o povinnej výbave vozidla. Z vyjadrení strán počas súdneho sporu mal súd za nesporné uzavretie poistnej zmluvy č. 053-8016176 medzi žalovaným ako poistiteľom a obchodnou spoločnosťou LeasTip, s.r.o. ako poistníkom. Rovnako tak nebolo sporné, že na základe tejto poistnej zmluvy bolo havarijne poistené motorové vozidlo Mazda 3, EČV: Z. XXXTB. Taktiež nebol sporný vznik poistnej udalosti v podobe odcudzenia poisteného motorového vozidla. Medzi stranami bolo sporné, či je žalobca v spore aktívne vecne legitimovaný a následne či žalovaný oprávnené krátiť poistné plnenie na 50 %. Z predložených listinných dôkazov dospel súd k nasledovným skutkovým zisteniam: Dňa 1. apríla 2012 bola uzavretá poistná zmluva na súbor motorových vozidiel medzi obchodnou spoločnosťou LeasTip, s.r.o. ako poistníkom a žalovaným ako poistiteľom, predmetom ktorej bolo havarijne poistenie motorových vozidiel. Predmetnou poistnou zmluvou bolo na základe zaradenia motorového vozidla do súboru motorových vozidiel havarijne poistené aj motorové vozidlo Mazda 3, VIN: XMZBNXXXXMXXXXXX, EČV: Z. XXXTB. Na základe leasingovej zmluvy z 2. júla 2018, č. 1430/18 obchodná spoločnosť LeasTip, s.r.o. prenajala ako leasingový prenajímateľ žalobcovi ako leasingovému nájomcovi motorové vozidlo Mazda 3, VIN: XMZBNXXXXMXXXXXX, EČV: Z. XXXTB. Dňa 19. marca 2019 došlo k odcudzeniu motorového vozidla Mazda 3, VIN: XMZBNXXXXMXXXXXX, EČV: Z. XXXTB. Žalovaný v rámci šetrenia poistnej udalosti č. 9851177868 listom zo 7. júna 2019 oznámil poistníkovi - obchodnej spoločnosti LeasTip, s.r.o., že z dôvodu nedostatočného zabezpečenia motorového vozidla pre chýbajúci alarm došlo k zníženiu poistného plnenia na 50 %. Žalovaný tak vyplatil poistníkovi sumu 9.014,70 eur. Dodatkom č. 1 z 8. júla 2019 k leasingovej zmluve č. 1430/18 z 2. júla 2018 uzavretým medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou LeasTip, s.r.o., sa zmluvné strany dohodli, že žalobca ako nájomca je oprávnený namiesto prenajímateľa ako vlastníka uplatňovať všetky nároky vyplývajúce z havarijného poistenia na základe súbornej poistnej zmluvy č. 053-8016176 z 1. apríla 2012 ohľadne vozidla Mazda 3, VIN: XMZBNXXXXMXXXXXX, EČV: Z. XXXTB a vystupovať v konaniach vo vzťahu k poisťovni KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. (vo vzťahu k žalovanému). Toho istého dňa bola medzi obchodnou spoločnosťou LeasTip, s.r.o. a žalobcom uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávky, na základe ktorej došlo k postúpeniu pohľadávky na vyplatenie poistného plnenia v sume 9.490,22 eur z obchodnej spoločnosti LeasTip, s.r.o. na žalobcu. Žalobca v liste z 15. júla 2019 vyslovil nesúhlas s postupom žalovaného pri prešetrovaní poistnej udalosti a pri krátení poistného plnenia o 50 % z dôvodu nedostatočného zabezpečenia motorového vozidla. Žalovaný napriek tomu poistné plnenie doposiaľ nedoplatil. Aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu má súd za preukázanú z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky z 8. júla 2019, ktorú žalobca v spore predložil súdu v podaní z 23. februára 2022. Zákon umožňuje, aby poistiteľ znížil poistné plnenie, alebo aby poistné plnenie vôbec nevyplatil, a to v súlade s poistnou zmluvou, resp. všeobecnými poistnými podmienkami, ak poistený poruší svoje povinnosti vyplývajúce mu z poistnej zmluvy alebo zo všeobecných poistných podmienok predstavujúcich súčasť poistnej zmluvy, na ktorých dodržiavanie sa poistený zaviazal. V rozhodovanom spore žalovaný znížil poistné plnenie o 50 % z dôvodu, že v odcudzenom motorovom vozidle Mazda 3 sa nachádzali doklady od vozidla a zároveň z dôvodu, že predmetné motorové vozidlo nebolo zabezpečené predpísaným spôsobom. Súd uvádza, že obidve tieto porušenia povinnosti zo strany poisteného (resp. žalobcu) uviedol žalovaný už v oznámení o poistnom plnení z 9. júna 2019, keďže sú jeho obsahom, a preto nie je možné akceptovať tvrdenie žalobcu, že žalovaný v rozpore s ustanovením § 797 ods. 4 Občianskeho zákonníka až v odpore proti platobnému rozkazu menil, resp. dopĺňal dôvody pre zníženie poistného plnenia. Zároveň súd vyhodnotil postup žalovaného pri znížení výšky poistného plnenia ako správny a súladný jednak s právnou úpravou poistných zmlúv obsiahnutou v Občianskom zákonníku, ako aj so zmluvnými dojednaniami obsiahnutými v poistnej zmluve a všeobecných poistných podmienkach.

Súd poukazuje na to, že v odcudzenom motorovom vozidle sa nachádzali doklady od vozidla (malý technický preukaz a poisťka), čo predstavuje porušenie poisťnej zmluvy zo strany žalobcu. Rovnako tak má súd za to, že s poukazom na hodnotu motorového vozidla Mazda 3 21.025,-- eur malo byť predmetné motorové vozidlo v súlade s článkom II. bod 1.4. písm. b/ poisťnej zmluvy zabezpečené buď autoalarmom v kombinácii s imobilizérom, alebo imobilizérom v kombinácii s mechanickým zabezpečením. Predpísaným spôsobom odcudzené motorové vozidlo Mazda 3 zabezpečené nebolo, keďže bolo vybavené len imobilizérom. Predmetnú skutočnosť vyplývajúcu z predložených listinných dôkazov žalobca v spore nerozporoval a ani netvrdil, že by sa mal vo vozidle nachádzať alarm, prípadne ako alternatíva mechanické zabezpečovacie zariadenie. Ak žalobca zastáva názor, že porušenie zmluvnej povinnosti zo strany poisteného, resp. žalobcu nemá vplyv na povinnosť žalovaného vyplatiť poisťné plnenie v plnej výške, súd konštatuje, že tento názor žalobcu je nesprávny. Podľa názoru súdu sa žalobca v tejto súvislosti nemôže dovoliavať toho, že žalovaný mal vedomosť o výbave odcudzeného motorového vozidla k 2. júlu 2018, kedy žalovaný zahrnul motorové vozidlo Mazda 3 do poisťenia. Súd poukazuje na to, že rozhodujúci je obsah poisťnej zmluvy (vrátane všeobecných poisťných podmienok), od ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok na vyplatenie poisťného plnenia. Podľa názoru súdu je nepochybné, že nezabezpečenie motorového vozidla zmluvne dohodnutým spôsobom predstavuje také porušenie zmluvnej povinnosti, ktoré má podstatný vplyv na vznik poisťnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu následkov poisťnej udalosti. Ak by sa v poistenom motorovom vozidle Mazda 3 nachádzal alarm (resp. mechanické zabezpečovacie zariadenie), bola by nižšia pravdepodobnosť, že by došlo k vzniku poisťnej udalosti v podobe jeho odcudzenia. Osobitne súd poukazuje na obsah leasingovej zmluvy z 2. júla 2018, č. 1430/18 uzatvorenej medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou LeasTip, s.r.o., ktorou sa v zmysle článku III. bod 2. žalobca zaviazal zabezpečiť predmet leasingu (motorové vozidlo Mazda 3) zabezpečovacími zariadeniami požadovanými poisťovňou (žalovaným) podľa všeobecných poisťných podmienok a poisťnej zmluvy č. 053-8016176, z ktorej obsahom sa žalobca v zmysle obsahu tejto zmluvy oboznámil. Žalobca však svoju zmluvnú povinnosť, ktorá mu vyplýva z poisťnej zmluvy č. 053-8016176 a predovšetkým z leasingovej zmluvy z 2. júla 2018, č.1430/18, nesplnil. V tejto súvislosti považuje súd za nevyhnutné uviesť, že celá argumentácia žalobcu v spore je nesprávna, ak odkazoval na to, že žalovaný vedel o vybavení odcudzeného motorového vozidla. Žalovaný vedel o výbave motorového vozidla Mazda 3 k 2. júlu 2018, pričom žalobca mohol logicky (na základe zmluvného dojednaní v leasingovej zmluve uzatvorenej tiež 2. júla 2018) splniť svoju povinnosť zabezpečiť odcudzené motorové vozidlo až po uzatvorení leasingovej zmluvy, t. j. až po 2. júli 2018. Povinnosť žalovaného vyplatiť poisťné plnenie bola v rozhodovanom spore determinovaná splnením (resp. nesplnením) zmluvných povinností poisteným (resp. žalobcom). Preukázanému porušeniu zmluvných povinností vyplývajúcich poistenému, resp. žalobcovi ako leasingovému nájomcovi z poisťnej zmluvy a všeobecných poisťných podmienok (predovšetkým porušeniu povinnosť zabezpečiť motorové vozidlo zmluvne dojednaným spôsobom) zodpovedá vyplatenie poisťného plnenia v rozsahu 50 % všeobecnej hodnoty odcudzeného motorového vozidla žalovaným. Preto podľa názoru súdu nie je dôvod, aby súd zaviazal žalovaného na vyplatenie zvyšných 50 % všeobecnej hodnoty odcudzeného motorového vozidla (9.490,22 eur) ako poisťného plnenia, keďže takýto postup by odporoval jednak zmluvným dojednaniam, ako aj zákonu (konkrétne ustanoveniu § 806 Občianskeho zákonníka). Na základe dôvodov uvedených vyššie súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

3. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca, ktoré odôvodnil najmä tým, že súd prvej inštancie nerešpektoval rozhodnutie odvolacieho súdu v obdobnej veci č.k. 3Cob/41/2020 zo dňa 8.7.2020 a teda v spore nesprávne rozhodol, keďže žalobu zamietol najmä s odôvodnením, že sa jedná o poisťenie súboru motorových vozidiel, vrátane sporného vozidla s tým, že vozidlo bolo vybavené imobilizérom ako vyplýva z dohody o zaradení dotknutého vozidla do súboru poisťenia a preto také zabezpečenie bolo v súlade s dohodou s poisťovňou. Okolnosť, ktorá bola stranám známa pri vzniku záväzkového vzťahu, nemôže byť vyhodnotená ex post ako porušenie zmluvnej povinnosti. Poisťiteľ takto zabezpečené vozidlo prijal do poisťenia. Poukázal na čl. VI.16 súbornej poisťnej zmluvy a to, že poisťovňa je oprávnená znížiť poisťné plnenie úmerne tomu, aký vplyv malo porušenie na vznik poisťnej udalosti, príp. zväčšenie jej následkov. Podľa čl. VI.13 poistený je povinný zabezpečiť, aby sa v čase opustenia MV tam nenachádzali doklady, náhradné kľúče a ovládače od MV. V rozsudku však neodôvodnil, aký vplyv mali doklady nachádzajúce sa v MV na skutočnosť, že došlo k odcudzeniu MV. Vzhľadom na uvedené, žiada vyhovieť žalobe.

4. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) prejednal vec podľa § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie a s dôvodmi odvolania dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu proti rozsudku je potrebné vyhovieť nakoľko je dôvodné.

6. Podľa § 389 ods. 1, C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

7. Odvolací súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP na zrušenie rozsudku, nakoľko:

a) sa súd prvej inštancie náležite nevysporiadal s tým, aký vplyv malo ponechanie dokladov v motorovom vozidle na vznik/zväčšenie následkov poistnej udalosti, a teda rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tejto časti nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie konštatoval, že v motorovom vozidle zostal malý technický preukaz, a že to je porušením poistnej zmluvy, avšak nie je zrejmé, ako malo uvedené porušenie poistnej zmluvy ovplyvniť nárok na poistné plnenie a v akej výške teda malo byť krátenie poistného plnenia dôvodné.

b) Súd prvej inštancie mal vychádzať zo skutočnosti, že zaradením motorového vozidla do súboru poistených motorových vozidiel so zabezpečením imobilizérom, je potrebné považovať také zabezpečenie za dostatočné, zmluvne dojednané, keďže táto skutočnosť bola poisťovni známa, na jej podklade vozidlo poistila a účtovala poistné, pričom uvedená skutočnosť je preukázaná zo zaradenia motorového vozidla do súboru motorových vozidiel na č. l. 29 v súdnom spise. Záver súdu prvej inštancie o tom, že zabezpečenie iba imobilizérom je v rozpore s poistnou zmluvou, je preto nesprávny.

8. Vzhľadom na uvedené je potrebné, aby súd prvej inštancie vychádzajúc z ustálenej súdnej praxe, a to aj z rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 3Cob/41/2020 zo dňa 8.7.2020, po ustálení skutkových tvrdení sporných a nesporných, opätovne rozhodol a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil s tým, že je potrebné vychádzať z preukázanej skutočnosti, že žalovaný akceptoval zabezpečenie vozidla tak, ako vozidlo zaradil do poistenia, vyberal poistné za poistenie zaradeného vozidla, t.j. zmluvné strany pripustili výnimku z poistných podmienok v rozsahu požadovaného zabezpečenia.

9. Pokiaľ ide o leasingovú zmluvu je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné dôjsť k záveru, že sa jedná o úpravu práv a povinností medzi leasingovým nájomcom a leasingovým prenajímateľom a teda sa nejedná o vzťah poisťovne a poisteného, čiže úprava práv povinností medzi leasingovým nájomcom a leasingovým prenajímateľom nemôže byť v tomto spore dôvodom na krátenie poistného plnenia zo strany poisťovne. Z odôvodnenia rozsudku dokonca ani nie je zrejmé, či poisťovňa žiadala poisteného o doplnenie zabezpečenia.

10. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

11. Vzhľadom na uvedené odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok na podklade odvolania, po preskúmaní rozsudku a jeho odôvodnenia, dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie tak, ako je vyššie uvedené s tým, že súd prvej inštancie je viazaný názorom odvolacieho súdu.

12. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3: 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).